”… mistä kulmasta ja miten sinä tarkastelisit Venäjän tulevaisuutta ?”

1) Koska Venäjän valtio voi tulkita myös tulevaisuusvaliokunnan julkaisuja Suomen valtion virallisina kantoina, onko tulevaisuusvaliokunnan syytä nykyolosuhteissa enää itse julkaista Venäjä-selvityksiä.

2) Kannattaisiko tulevaisuusvaliokunnan Venäjä-selvitysten julkaisemisen sijaan toimia aloitteentekijänä, jotta maahamme ryhdyttäisiin rakentamaan Venäjä-ennakointijärjestelmää.

3) Mikäli tulevaisuusvaliokunta näkee tarpeellisena jatkaa Venäjä-selvitysten tuottamista, kannattaisiko kartoittaa joko venäläisten näkemyksiä maansa tulevasta kehityksestä tai laatia Venäjä-kokoomajulkaisu, jossa käsiteltäisiin Venäjän tulevan kehityksen kannalta oleellisia teemoja. Julkaisijaksi ehdottaisin valiokunnan asemasta jotain suomalaista yliopistoa.

4) Henkilökohtainen näkemykseni: tulevaisuusvaliokunnan tulisi selvitysten julkaisemisen sijaan olla aloitteellinen, jotta Suomeen saadaan luotua maamme tulevaisuuden tarpeita vastaava Venäjä-ennakointijärjestelmä.

2a) Miksi ennakointijärjestelmä olisi tarpeen ?

Venäjä mahdollinen kehitys, jos Venäjä ei onnistu irrottautumaan nykyisestä noidankehästään

Budjettikriisi → Talouskriisi → Yhteiskunnallinen epävakaus → Aggressiivinen Venäjä → Sota

Tarvitsemme Venäjä-ennakointijärjestelmää, jonka painopisteen pitäisi mukautua tarpeen mukaan

Taloudellisen kriisiytymisen ennakointi → Yhteiskunnallisen tyytymättömyyden ennakointi → Venäjän valtion toimien ennakointi → Sotilaallinen varautuminen

2b) Lähtökohtia Venäjä-ennakointijärjestelmän luomiselle

1) **Tieto vanhenee erittäin nopeasti ja akateeminen tutkimus ei ehdi reagoida riittävän nopealla aikataululla äkillisiin tietotarpeisiin**
(tarve siirtyä yksittäisistä selvityksistä kohden ennakointijärjestelmää)

2) **Tieto ei kulkeudu tarpeeksi tehokkaasti valtionhallinnon käyttöön**
(tarve tutkimusmaailman ja hallinnon kommunikaation tiivistämiselle)

3) **Suomalaisten Venäjä-tietous ei ole riittävällä tasolla hybridisotaa ajatellen**
(tarve suomalaistoimittajien Venäjä-koulutuspaketille)

4) **Suomalaisten yliopistojen, tutkimuslaitosten ja ajatushautomoiden yleisosaamista ei olla valjastettu riittävän tehokkaasti Venäjä-tutkimukseen**
(tarve Venäjä-tutkimusverkoston laajentamiselle)

5) **Venäjä-tutkimusyhteistyön koordinaatio Suomessa ontuu eli alun perin koordinaatioon luodusta yksiköstä on tullut tiedon suurin tuottaja maassamme**
(tarve Venäjä-tutkimusverkoston alkuperäisen toiminta-ajatuksen palauttamiselle)

6) **Venäjä-tutkimusrahoitus liian vähäistä lisääntyneeseen tarpeeseen nähden**
(tarve mm. Suomen Akatemian ja SITRA:n uudelle Venäjä-ohjelmalle)

7) **Emme kerää koordinoidusti Venäjä-tutkimustietoa ulkomailta**
(tarve kansalliselle Venäjä-tietopankille)

3) Jos tulevaisuusvaliokunta päättää kuitenkin jatkaa Venäjä-selvitysten tuottamista, suosittelen …

(A) … venäläisten asiantuntijoiden näkemyksiä kartoittavaa tulevaisuustutkimusta: toteuttaja esim. Seppo Remes, tutkimuksen julkaisija: esim. Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus

(B) … kokoomajulkaisua joidenkin alla olevien teemojen ympärille:
tutkimuksen julkaisijaksi ehdottaisin teoksen toimittavan henkilön yliopistoa

(1) hyvinvoinnin muutos Luoteis-Venäjällä 2010-luvulla
(2) 'yhden tehtaan'-kaupunkien yhteiskunnalliset ongelmat 1990-luvulla, vuoden 2009 kriisin yhteydessä ja tänä päivänä
(3) lakkoilu ja mielenosoitukset itänaapurissamme

Sosiologinen tutkimus

(4) Venäjän valtion roolin kasvu strategisilla sektoreilla ja ulkomaisen omistuksen tulevaisuus Venäjällä

Strateginen taloustutkimus

(5) Venäjän taloudellinen riippuvuus Itämeren alueen maista ja talousriippuvuuden viimeaikainen muutos
(6) venäläisen vähemmistön sosiaalis-juridinen asema Itämeren alueen maissa
(7) venäläisten maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät kipukohdat Suomessa ja muissa Pohjoismaissa
(8) venäläinen omistus Suomessa

Suomi-ulottuvuus

(9) Venäjän Kiina-yhteistyön viimeaikainen kehitys ja näkymät 2020-luvulle
(10) arktinen talousyhteistyö ja Venäjä

Maailmanpolitiikan muutokset

Kari Liuhto, professori, Turun yliopisto, tulevaisuusvaliokunta, 9.11.2016